

FORSVARSAKADEMIET

KULTURFORSTÅELSE IRAK

الله اكبر

FORSVARET

Institut for Sprog og Kultur
Forsvarsakademiet
Ryvangs Allé 1
Svanemøllens Kaserne
2100 København Ø
Omslag: Foto - Forsvarsgalleriet.dk
ISBN 978-87-7147-131-1 (print)
ISBN 978-87-7147-134-2 (pdf)
3. Udgave, december 2015

Indholdsfortegnelse

Formål.....	2
Generelle råd.....	3
Baggrund for operation Inherent Resolve	4
Introduktion til DAISH (Islamisk Stat)	5
Kort over Anbarprovinsen	6
Kort over Irak	7
Landefakta	8
Iraks historie.....	11
Vigtige historiske begivenheder	11
Religion	14
Islam ¹⁴	
Shia - sunni skismaet	15
De fem søjler	16
Højtider og helligdage i Irak 2015	16
Politik	17
Stammer i Irak.....	18
Økonomi.....	19
Sociale forhold – introduktion til den irakiske befolkning.....	21
Familiens betydning.....	21
Ære og skam	22
Køn ²³	
Gæstfrihed, besøg og møder.....	24
Mentor- og træningsvirksomhed	25
Den danske kvindelige soldat	26
Nyttige links	27

Formål

Formålet med Kulturforståelsesfolder Irak er at råde og vejlede udsendt dansk personel i kulturelle forhold, der gør sig gældende i Irak. Folderen er ikke en erstatning for eksisterende bestemmelser og vejledninger på området, men et supplement.

Under udstationering i Irak vil du i større eller mindre grad være i kontakt med irakere, enten i form af irakiske sikkerhedsstyrker eller civile. For at mindske risikoen for misforståelser skal du have kendskab til de vigtigste kulturelle forhold, herunder skikke, normer og sædvaner, som har indflydelse på den måde, irakere lever på.

De råd og den vejledning, som gives i denne folder, er ikke udtømmende, og mange irakere kan have fundet andre måder at indrette sig på i praksis.

Husk: Forbered dig på, hvordan de kulturelle forhold kan være, men forvent ikke, at de altid er sådan i virkeligheden. Der er større kulturelle forskelle mellem de mennesker, du møder i landsbyerne eller de øde områder, og de mennesker, som bor i de store byer, sammenlignet med de kulturelle forskelle, som måtte findes mellem de samme to befolkningsgrupper i et land som for eksempel Danmark.

Generelle råd

- A. Vær bevidst om din egen kulturelle baggrund – du vurderer dine internationale kollegaer, lokalbefolkningen og lokale samarbejdspartnere ud fra egne kulturelle værdier. Øv dig i at arbejde med en åben attitude – vær nysgerrig efter at lære mere i stedet for måske at dømme andre.
- B. Accepter forskellige overbevisninger, udseender og livsformer.
- C. Kend til de vigtigste historiske begivenheder i missionsområdet, og forstå, hvordan de begivenheder påvirker adfærd, overbevisninger og relationer.
- D. Vær klar over, at der kan være forskellige kulturer og aktører i et land eller samfund, og vær opmærksom på både lighederne og forskellene mellem dem.
- E. Vær imødekommende, når det er muligt. Man kan lære meget af andre.
- F. Accepter misforståelser. Misforståelser og 'støj' i kommunikationen opstår jævnligt, når man kommunikerer på tværs af kulturer. Det er et vilkår.
- G. Forstå, at personer fra forskellige kulturer kan lægge vægt på andre aftaleformer end skriftlige. Personlig tillid og personlige relationer kan være mere afgørende end en skriftlig kontrakt.
- H. Forskellige mennesker har flere idéer og alternativer end personer med samme kulturelle baggrund. Brug tid på at lytte til dine internationale kollegaer og samarbejdspartnere i øvrigt; det giver en bedre fælles opgaveløsning.

Baggrund for operation Inherent Resolve

Et bredt flertal i Folketinget besluttede 2. oktober 2014 at deltage i den internationale koalition mod terrorbevægelsen DAISH, hvilket blandt andet indebærer udsendelse af danske soldater med henblik på træning af sikkerhedsstyrkerne i Irak. Det første hold blev sendt af sted i november 2014 med kurs mod det kurdiske område i det nordlige Irak, hvor de i samarbejde med briterne stod for træningen af de kurdiske peshmergastykker¹. I begyndelsen af 2015 blev den resterende del af bidraget sendt til luftbasen Ayn al-Asad i Anbarprovinsen i det centrale Irak og skal her i samarbejde med amerikanerne træne irakiske sikkerhedsstyrker. I den forbindelse vil den udsendte skulle handle i forhold til en kultur, som er meget anderledes end den danske, og som er vigtig at forstå, for at der kan skabes et optimalt samarbejde.

Irak har en befolkning på cirka 33 millioner. 75-80 procent af den irakiske befolkning er arabere. Kurdere, der hovedsageligt lever i de nordlige dele af landet, udgør et mindretal på 15-20 procent. Resten er hovedsageligt turkmenere og assyrere. 97 procent af befolkningen i Irak er muslimer, mens resten er af kristen eller anden religiøs overbevisning. Shiamuslimer udgør cirka 60 procent, mens sunnimuslimer udgør en minoritet på cirka 35 procent af befolkningen. I Irak har spliden mellem disse grene af islam været meget tydelig. Som minoritet har sunnimuslimer siden Saddam Husseins fald følt sig afskåret fra indflydelse, og dette var blandt andet en af årsagerne til DAISH's succesfulde fremrykning gennem Irak i 2014.

Anbarprovinsen ligger i den vestlige del af Irak og er den største provins i landet (cirka en tredjedel af Iraks areal). Provinsen deler grænser med Jordan, Syrien og Saudi Arabien. Anbar er, ligesom Salahuddin og Nainawa, en sunnidomineret provins, hvor cirka 95 procent af befolkningen ud af et samlet befolkningstal på omkring 1,6 millioner er sunni. Størstedelen bor i byerne Al-Qaim, Haditha, Hit, Fallujah og Ramadi (provinshovedby), der alle ligger langs Eufratfloden. Floden strækker sig fra den nordlige til den østlige del af provinsen, og langt størstedelen af befolkningen bor langs dens frodige bredder.

Regionen domineres af en række sunnimuslimske stammer, der længe har følt sig marginaliseret af den tidligere premierminister Nouri al-Maliki og dennes shiadominerede regering. Dette ledte til et stammeoprør mod den irakiske regering i decem-

---

1 Se Forsvarsakademiets folder 'Kulturforståelse – Peshmerga, kurderne og det kurdiske område i Nordirak': <http://forsvaret.dk/FAK/Publikationer/B%C3%B8ger%20og%20andre%20publikationer/Documents/20141205-IKL-MOK-Kurderfolder%20til%20udsendte%20i%20Nordirak.pdf>

ber 2013, som varede indtil sommeren 2014. Terrorbevægelsen DAISH udnyttede utilfredsheden med regeringen ved hurtigt at bevæge sig over grænsen fra Syrien og overtage store dele af Anbar, blandt andet med støtte fra mange sunnistammer og klaner. Denne støtte skal snarere ses som en reaktion på utilfredsheden med al-Malikis ekskluderende politik end som accept af DAISH og gruppens ekstreme ideologi. For mange sunnistammer er DAISH blot et mindre onde, og alliancen med DAISH skal snarere ses som en strategisk beslutning i forhold til sunnistammernes konflikt med centralregeringen.

Iraks nuværende premierminister, Haider al-Abadi, blev valgt 8. september 2014. Selvom al-Abadi er shiamuslim og fra samme politiske parti som al-Maliki, anses han for at være mere kompromissøgende og mindre ekskluderende over for landets minoriteter. Dette har åbnet op for muligheden for større samarbejde mellem regeringen og sunnistammerne – et samarbejde, der indtil videre absolut ikke har været gnidningsfrit. Stammerne kræver militært materiel og støtte for effektivt at kunne modsætte sig DAISH, men centralregeringen tøver med at bevæbne stammerne, da det kan åbne op for en sekterisk konflikt, når truslen fra DAISH mindskes. Derudover er stammelojaliteten omskiftelig, og regeringen kan ikke sikre, at eventuel våbenstøtte ikke havner hos DAISH. Stammerne synes dog overvejende at være imod DAISH, og konflikten med centralregeringen er den største hindring for at skabe en stærk og samlet front mod terrorbevægelsen i Irak. At stammerne og klanerne i provinsen kan udgøre kompetente allierede er en mulighed, da selvsamme var med til at drive al-Qaeda ud af Anbar og Irak i samarbejde med amerikanske styrker i 2006-2007.

Introduktion til DAISH (Islamisk Stat)

Terrororganisationen Islamisk Stat udspringer af terrororganisationen al-Qaeda, der spillede en stor rolle under krigen i Irak. Grupperingen fik fodfæste i Raqqa i det nordlige Syrien under urolighederne i 2011, og siden har terrororganisationen vokset sig større og større. Islamisk Stat tiltrak international opmærksomhed, da den i 2014 erobrede Mosul i det nordlige Irak. Islamisk Stat består af sunnimuslimer, men langt de fleste muslimer tager dog afstand fra organisationen og mener ikke, at den har noget med islam at gøre.

Terrororganisationen har været kendt under navnene ISIL (Den Islamiske Stat i Irak og Levanten) og ISIS (Den Islamiske Stat i Irak og Syrien). I 2014 omdøbte den sig selv til Islamisk Stat (IS). I de arabiske medier er terrorgruppen altid blevet kaldt DAISH (ad-Dawla al-Islamiyah fi al-Iraq wa sh-Sham), fordi dette ord minder om

KULTURFORSTÅELSE - IRAK

---

det arabiske ord 'dahes', som betyder 'at skabe splid'. Islamisk Stat har bandlyst brugen af ordet i erobrede områder.

I denne folder vil terrororganisationen blive refereret til som DAISH, fordi det er denne betegnelse, som bruges af vores samarbejdspartnere i missionsområdet.

Kort over Anbarprovinsen

Kilde: Wikimedia Commons, bruger: Kathovo: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Al-Anbar_map.svg.

Kort over Irak

Kilde: University of Texas Libraries, University of Texas, Austin, USA.

KULTURFORSTÅELSE - IRAK

Landefakta²

Areal:

I alt: 438.317 kvadratkilometer (Danmark: 43.094).

Land: 437.367 kvadratkilometer (Danmark: 42.434).

Kystlinjeudstrækning: 950 kilometer (Danmark: 7.314).

Grænser:

Landegrænser: Iran 1.599 kilometer, Jordan 179 kilometer, Kuwait 254 kilometer, Saudi Arabien 811 kilometer, Syrien 599 kilometer, Tyrkiet 367 kilometer.

Internt: Irak har 18 provinser, kendt på arabisk som muhafazah (muhafazat). Provinserne med deres hovedstæder er som følger:

PROVINS	HOVEDSTAD	PROVINS	HOVEDSTAD
Al Anbar	Al Ramadi	Bagdad	Bagdad
Al Basrah	Al Basrah	Dahuk	Dahuk
Al Muthanna	As Samawah	Dhi Qar	A Nasirjah
Al Qadisiyah	Ad Diwaniyah	Dayala	Baqubah
An Najaj	An Najaf	Karbala	Karbala
Arbil	Arbil	Maysan	Al Amarah
Ninawa	Al Mawsi (Mosul)	Salah ad Din	Tikrit
At Ta'imim	Kirkus	Wasit	Al Kut
Babil	Al Hillah	As Sulaymaniyah	As Sulaymaniyah

Indbyggertal:

Cirka 32.585.000 (Danmark: 5.500.000).

Største byer:

Bagdad (hovedstad) med cirka 6,483 millioner indbyggere, Mosul med cirka 1,42 millioner indbyggere, Arbil med cirka 1,132 millioner indbyggere, Basra med cirka 999.000 indbyggere, As Sulaymaniyah med cirka 968.000 indbyggere og An Najaf med cirka 860.000 indbyggere.

---

² Kilder til landefakta stammer fra CIA World Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/iz.html>. Det er vigtigt at være opmærksom på, at det kan være svært at indhente nøjagtig viden om landet, og tallene kan derfor variere.

Styreform:

Parlamentarisk demokrati (den lovgivende og udøvende magt afbalancerer i princippet hinanden).

Statsoverhoved: præsident Fuad Masum.

Regeringsleder: premierminister Haider al-Abadi.

Sprog:

Arabisk (officielt sprog), kurdisk, turkmensk, assyrisk og armensk.

Læsefærdighed: (definition: 15 år og ældre, som kan læse og skrive):

I alt: 79,7 procent

Mænd: 85,7 procent

Kvinder: 73,7 procent

Økonomiske nøgletal:

BNP i alt: 249,4 milliarder dollars (Danmark: 248,7 milliarder dollars).

BNP per indbygger: 7.100 dollars (Danmark: 44.300 dollars).

Tid:

Iraks tidszone er Greenwich Mean Time (GMT) plus tre timer. Irakisk tid = dansk tid (vintertid) plus to timer/dansk tid (sommertid) plus en time.

Flag

Iraks flag, der oprindeligt blev indført 31. juli 1963, består af fire farver: rød, hvid, sort og grøn. Farverne menes at repræsentere dem, der følger islam – rød for mod, hvid for gavmildhed, sort for islams sejr og grøn for islam som religion. Indtil 2008 var der tre stjerner i midten af flaget, og mellem dem stod der "Allah u Akbar" (Gud er stor). Stjernerne repræsenterede et ønske om en fælles union med Syrien og Egypten. De er nu fjernet, så der kun står "Allah u Akbar" på de hvide stykke.

الله أكبر

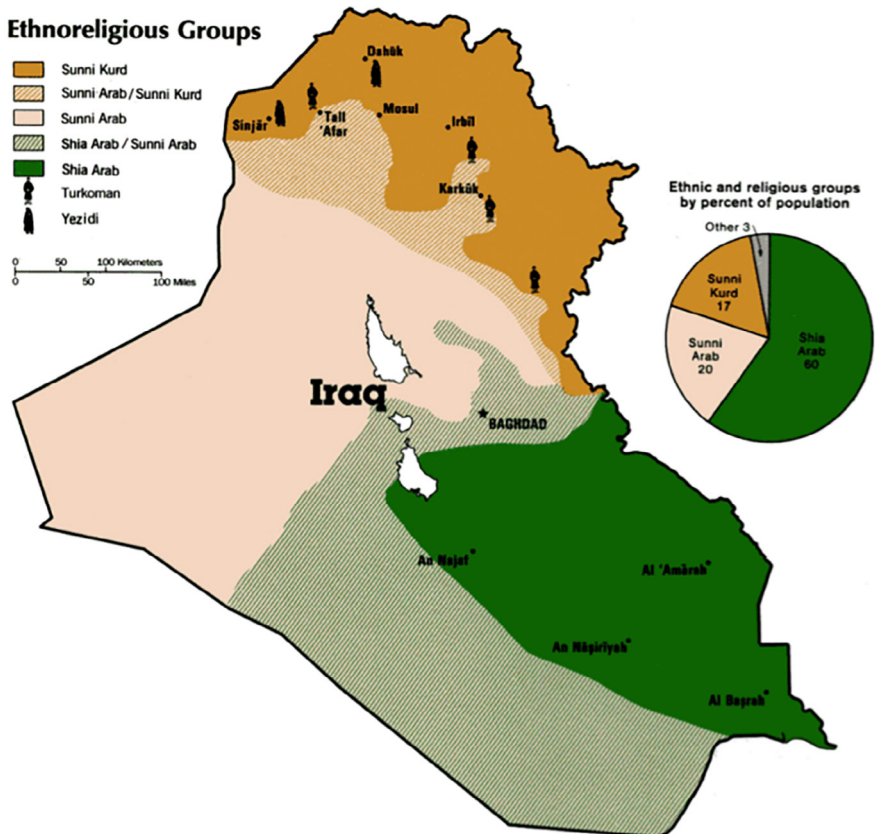

KULTURFORSTÅELSE - IRAK

Etnisk komposition:

75-80 procent af den irakiske befolkning er arabere. Kurdere, der hovedsageligt lever i de nordlige dele af landet, udgør et mindretal på 15-20 procent. Kurderne har deres eget sprog og en anden nationalitetsfølelse. De har længe arbejdet for en selvstændig stat og har deres eget parlament og sikkerhedsstyrker, som hedder peshmerga. Resten af den irakiske befolkning er hovedsageligt turkmenere og assyrere.

Den geografiske fordeling af etniske og religiøse grupper i Irak

Kilde: <http://www.globalsecurity.org/military/world/iraq/images/iraq-ethnic-map.gif>.

Religiøs komposition:

97 procent af befolkningen i Irak er muslimer, mens resten er af kristen eller anden religiøs overbevisning. Shiamuslimer udgør cirka 60 procent, mens sunnimuslimer udgør en minoritet på cirka 35 procent af befolkningen.

Iraks historie

Området omkring floderne Eufrat og Tigris, det frugtbare Mesopotamien, har været hjemsted for nogle af verdens ældste civilisationer såsom sumererne, babylonierne og assyrerne. Flere mener, at Edens Have lå nær Basra. I år 539 f.Kr. blev Babylonien erobret af perserne og indgik herefter i det persiske storrige. Efter skiftende civilisationers tilstedeværelse blev regionen erobret af araberne i 630'erne. Området blev en del af kalifatet, der blev skabt i Medina efter profeten Muhammeds død i 632. Med den abbasidiske revolution i 749-750 blev regionen det politiske og økonomiske centrum for kalifatet. Bagdad blev grundlagt i 760'erne og forblev kalifatets hovedstad indtil mongolernes erobring af området i 1258. I 1534 og frem til 1. Verdenskrig var Bagdad inkluderet i Det Osmanniske Rige.

Iraks tidlige historie betragtes af flere irakere som storslået og som civilisationens vugge. Historie spiller en stor rolle i deres selvforståelse.

Vigtige historiske begivenheder

1534-1917	Irak hørte under osmannisk herredømme.
1917	Storbritannien erobrede Bagdad.
1920-32	Folkeforbundet tildelte Storbritannien Irak som administrationsområde.
3. oktober 1932	Irak opnåede uafhængighed.
1945	Irak var medstifter af Den Arabiske Liga og medlem af FN.
1958	Militærkup. Kongefamilien blev dræbt, og monarkiet afskaffet. General Abd al-Karim Qasim blev præsident.
1968	Baathpartiet kom til magten ved et kup. Ahmad Hassan al-Bakr blev præsident, og Saddam Hussein blev vicepræsident.
1972	Iraks olieindustri blev nationaliseret.
1979	Saddam Hussein efterfulgte al-Bakr som præsident.
22. september 1980	Irak invaderede Iran og indledte en otte år lang krig.

KULTURFORSTÅELSE - IRAK

1988	Saddam Hussein beordrede brug af kemiske våben mod kurderne for at slå den kurdiske modstand ned og skræmme iranerne.
August 1988	Iran-Irak-krigen sluttede.
Juli 1990	Saddam Hussein beskyldte Kuwait for overproduktion af olie.
August 1990	Irak besatte Kuwait. FN indførte sanktioner.
1991	Golfkrigen. Irak led nederlag til en international styrke under USA's ledelse. Der fulgte en mislykket opstand blandt kurderne og shiamuslimerne mod Saddam. Især shiaerne følte sig svigtet af USA, idet grupperne havde regnet med international militær støtte til dette oprør – den kom bare aldrig. Resultatet blev, at Saddam straffede befolkningen meget hårdt.
1995	Olie for mad-programmet. FN-resolution 986 tilladte Irak at eksportere en del af sin olie for at kunne importere visse varer. Særligt de shiadominerede områder led meget under disse sanktioner – og flere steder i det sydlige Irak var der tydelige spor af fejlernæring blandt befolkningen. I for eksempel Basra blev det ofte nævnt, at de yngre generationer reelt var blevet 'hjerneskedede' som følge af fejlernæring. For eksempel drænede Saddam store marsk-områder (vådområder) i det sydlige Irak, hvilket ødelagde landbruget (dadelplantager). Senere blev de tidligere frugt-bare områder til gold ørken. De lokale fortalte DANCON, at temperaturen i gennemsnit var steget et par grader, hvilket havde ødelagt livsgrundlaget for mange 'marskare-bere', der nu i stedet for ernærede sig som kriminelle.
1998	Irak afsluttede samarbejde med FN's masseødelæg-gelsesinspektørhold.
2001	USA indledte operation Desert Fox med henblik på at øde-lægge Iraks masseødelæg-gelsesvåben.
2003	En koalition ledet af USA invaderede Irak og væltede Sad-dam Hussein. Danmark deltog med i alt cirka 5.500 mand i området omkring Al-Qurna og senere i Basra.

2004	USA overdrogede det politiske styre til en irakisk overgangsregering.
2006	Sekterisk vold eskalerede i Irak.
2007	Den amerikanske styrkeopbygning kendt som 'the Surge' blev gennemført. Flere amerikanske soldater blev stationeret i Irak. Hovedparten af den danske styrke blev trukket tilbage.
2011	USA trak sine soldater tilbage.
2013	Nuri al-Maliki beordrede Iraks sikkerhedsstyrker at skyde mod demonstranter i Haujah og Ramadi. Det resulterede i en opstand, hvor den irakiske regering mistede Ramadi.
Januar 2014	Militante islamister infiltrerede Fallujah og Ramadi efter måneder med intensiv vold i primært Anbarprovinsen. Regeringsstyrker formåede at genindtage Ramadi, men i Fallujah holdt oprørerne stand.
Juni-september 2014	Sunnioprørere – ledet af DAISH – indtog Mosul og andre nøglebyer, hvilket medførte flygtninge i tusindvis. Kurdiske styrker støttede centralregeringen i bekæmpelsen af DAISH. En international koalition ledet af USA påbegyndte flyangreb for at bremse DAISH's fremfærd. DAISH omdøbte sig selv til Islamisk Stat og deklarerede etablering af et kalifat.
September 2014	Haider al-Abadi (shia) etablerede en regering af sunniarabere og kurdere.
Januar 2015	Den amerikansk ledede koalition mod DAISH rapporterede at have gennemført mere end 900 flyangreb.

Religion

Religion spiller generelt en større rolle udadtil i en irakisk kontekst end i en dansk kontekst. Religion gennemsyrrer det irakiske samfund og danner ramme for irakernes levemåder og selvopfattelse. Det er derfor væsentligt for forståelsen af den irakiske kultur, at man også har kendskab til islam.

De fleste irakere har generelt en tro på Gud (Allah) og mener, at begivenheder, der finder sted, er et udtryk for Guds snarere end menneskers vilje, uanset om det gælder store verdensbegivenheder eller personlige forhold. Irakere anvender således udtrykket "in sha allah" (om Gud vil), når talen drejer sig om begivenheder i fremtiden. Generelt er de irakiske sikkerhedsstyrker åbne og mindre fordomsfulde, end en dansk soldat måske umiddelbart forventer. Kristendommen er en del af 'Bogens Folk', hvilket vil sige, at kristendommen deler historisk baggrund med islam på mange punkter. Irakere forstår og accepterer kristendom som religion, og de irakiske soldater vil derfor ikke nødvendigvis se religion som et tabuiseret samtaleemne. Husk dog, at for nogle irakiske soldater er religion et mere ømt punkt end for andre.

- **Gå ikke ind foran folk, der beder, og betræd ikke bedetæpper. Folk kan også bede ude i det fri, hvis der ikke er en moské.**
- **At være ateist er et svært begreb at forstå for de irakiske soldater. Oplys således hellere, at du eksempelvis er kristen frem for ateist.**
- **Vær opmærksom på at behandle trosartikler med respekt.**
- **Respekter lokale og religiøse højtider, og såfremt højtiden er forbundet med faste, skal du undgå at spise, drikke eller ryge foran lokale, som overholder fasten.**

Islam

Islam betyder underkastelse eller hengivelse til Gud og er en åbenbaringsreligion, der fortæller, at Gud åbenbarede sig over for verden til profeten Muhammed (cirka 570-632) gennem ærkeenglen Gabriel på Den Arabiske Halvø cirka 600 år efter Kristi fødsel.

Denne åbenbaring fandt sted gradvist og er beskrevet i Koranen, islams hellige skrift og den centrale kilde til islam. Islam er monotetistisk, hvilket vil sige, at der kun er én Gud, Allah. Overleveringstraditionerne fra Muhammeds æra, også kaldet hadith, indeholder profetens sædvaner, kaldet sunna, og viser, hvordan muslimer i praksis skal leve deres liv. Islam er en meget praktisk orienteret religion, idet opfattelsen almindeligvis er, at man i profetens sunna kan finde en beskrivelse på, hvordan man gør alting korrekt (eller ligesom Muhammed), lige fra bøn til

tandbørstning. Muslimer anser Moses og Jesus for at være tidligere profeter i en lang række, der begynder med Adam og slutter med Muhammed. Jødedommen og kristendommen anerkendes som religioner og adskilles fra hedenskaben. De opfattes dog som afvigelser fra den rette lære, idet deres skrifter og lære anses for at være menneskers forvanskning af Guds ord.

Islam bredte sig hurtigt fra Den Arabiske Halvø til det, der i dag kaldes den islamske verden. Islam er verdens næststørste religion med 1,5 milliarder tilhængere. De fleste muslimer bor ikke i Mellemøsten, men i lande som Indonesien (Asien) og Nigeria (Afrika).

Trosakten afspejles i trosbekendelsen og er som følger: "Der er ingen Gud uden Allah, og Muhammed er hans sendebud." Muslimeres år 0 svarer til kristendommens år 622 e.Kr., hvor Muhammed udvandrede fra Mekka til Medina og for alvor begyndte at etablere et islamisk samfund.

Shia - sunni skismaet

Shia- og sunnimuslimer blev splittet i år 632 e.Kr., da profeten Muhammed døde. Shiaerne mente, at posten som Muhammeds efterfølger skulle gå til Muhammeds fætter og svigersøn Ali. Sunnierne mente derimod, at det skulle være den mest kompetente blandt profetens tilhængere. Islams første kalif var Muhammeds ven og rådgiver Abu Bakr, som dermed blev både politisk og religiøs leder af religionen. Shiaerne mente dog stadigvæk, at Ali og hans slægt var islams retmæssige arvtagere, hvilket førte til religionskrige mellem de to grene af islam op gennem 600-, 700- og 800-tallet. Shiaernes 12 ledere blev myrdet, og mange af shiaerne tror den dag i dag, at den 12. og sidste imam blev holdt skjult af Allah og en dag vil vende tilbage og skabe fred. I dag anerkender shiaerne og sunnierne for det meste hinanden, og flere steder lever de side om side. Dog har flere grupperinger, herunder DAISH (Islamisk Stat), brugt religiøse forskelle mellem sunnier og shiaer til at opildne den politiske konflikt.

Især imamerne Ali og Hussein har stor betydning for shiaerne. De blev begge dræbt kort efter profeten Mohammeds død og er derfor begge martyrer. De er ofte afbildet på farverige flag, som shiaerne har hængene på kontoret eller stående ude ved kampstillingen.

Ashura er for shiamuslimerne den sidste dag i en 10 dage lang sørgeperiode over imam Husseins død under slaget ved Karbala i år 685 e.Kr. På denne dag samles tusindvis af shiamuslimer ved moskéen for at sørge sammen.

De fem søjler

For at være muslim skal man, så vidt muligt, grundlæggende tilstræbe følgende målsætninger, også kaldet de fem søjler (sunnier og shiaer er grundlæggende enige om de essentielle søjler, men hvor sunnier benævner dem de fem søjler, refererer shiaer til andre begreber):

- **Shahada:** Den islamiske trosbekendelse (se ovenfor)
- **Salat:** De fem daglige bønner, hvor man vender sig mod Mekka og gennemfører et bestemt ritual knælende på et lille tæppe
- **Zakat:** Almisse, som involverer at give 2,5 procent af sin indtægt til fattige. Den islamiske form for 'velfærdsstat'.
- **Sawm:** Faste, også kaldet Ramadan, hvor man i en måned holder sig fra mad, drikke, seksuelt samkvem og rygning fra solopgang til solnedgang, såfremt man ikke er syg eller svagelig af andre årsager. Folk spiser og festligholder fastebrydningen, når solen går ned.
- **Hajj:** Mindst en gang i livet gennemføres en rejse til Mekka og et længerevarende ritual ved muslimernes mest hellige sted, Kabaen.

Højtider og helligdage i Irak 2015

I Irak findes en række nationale og religiøse helligdage, hvor butikker og offentlige institutioner holder lukket. De religiøse helligdage er bestemt ud fra den islamiske kalender (Hijrakalenderen), der ikke følger den gregorianske kalender, vi anvender i Vesten. Den vestlige kalender er baseret på et solår, mens den islamiske kalender følger et måneår. Som følge deraf er den islamiske kalender 10-12 dage kortere. Det betyder også, at de islamiske helligdage forskydes 10-12 dage hvert år. Kalenderen begynder i år 622 e.Kr., da profeten Muhammed emigrerede fra Mekka til Medina. Da højtiderne afhænger af måneobservationer, kan datoerne på de religiøse helligdage nedenfor variere fra år til år og skal derfor ses som vejledende datoer.

Der er desuden højtider, som fejres af shiamuslimer og ikke af sunnimuslimer. Det anbefales derfor at sætte sig ind i de lokale og regionale helligdage i de områder, man opholder sig i.

1. januar	Nytårsdag
3. januar	Milad un Nabi (profeten Muhammeds fødselsdag)
6. januar	Hærens dag (datoen for grundlæggelsen af den irakiske hær i 1921)
1. maj	Arbejdernes internationale kampdag

18. juni	Ramadan begynder
14. juli	Republikkens dag (datoen for 14. juli-revolutionen, hvor Iraks kongefamilie blev afsat, og Irak erklæret en republik)
17. juli	Eid al-Fitr (Ramadan slutter), også kendt som 'den lille fest'
8. august	Våbenhviledagen (slutningen på Iran-Irak-krigen i 1988)
23. september	Eid al-Adha (fejring af profeten Abraham, som varer tre dage)
3. oktober	Uafhængighedsdagen (fejring af Iraks uafhængighed fra Storbritannien i 1932)
13. oktober	Islamisk nytår (Al Hijra)
23. oktober	Ashura (martyrernes dag, som fejres af både sunni- og shiamuslimer, dog af forskellige grunde)

Politik

Iraks nuværende premierminister, Haider al-Abadi, blev valgt 8. september 2014. Selvom al-Abadi er shiamuslim og fra samme politiske parti som den tidligere premierminister al-Maliki, anses han for at være mere kompromissøgende og mindre ekskluderende over for landets minoriteter. Al-Maliki anses ofte for at have marginaliseret sunnier, hvilket kan forklare, hvorfor DAISH, der består af sunnier, har vundet tilslutning. Der er stor enighed blandt irakerne, heriblandt også en del shiaer, om, at Nuri al-Malikis bevidste marginaliseringspolitik over for sunnimuslimer har været hovedårsagen til, at centralregeringen mistede grebet om disse og dermed styring af de områder, som overvejende er beboet af sunnimuslimer. Al-Maliki beordrede på et tidspunkt de irakiske sikkerhedsstyrker til at skyde mod demonstranter i Haujiah og Ramadi, hvilket resulterede i en opstand, hvor den irakiske regering mistede Ramadi. Skyderiet var formentlig dråben, der fik bægeret til at flyde over.

Al-Abadis tilgang har skabt mulighed for mere samarbejde mellem regeringen og sunnistammerne – et samarbejde, der dog indtil videre ikke har været gnidningsfrit. Stammerne kræver militær støtte for effektivt at kunne modsætte sig DAISH, men centralregeringen tøver med at bevæbne stammerne, da det kan åbne op for en provinsiel og sekterisk konflikt, når truslen fra DAISH engang er overstået. Derudover er stammelojaliteten omskiftelig, og regeringen kan ikke sikre, at eventuel våbenstøtte ikke havner hos DAISH. Stammerne er dog overvejende imod DAISH, og konflikten med centralregeringen står som den største hindring for at skabe en stærk og samlet front mod terrorbevægelsen i Irak. At stammerne og klanerne i

provinsen kan udgøre kompetente allierede er en mulighed, da selvsamme var med til at drive al-Qaeda ud af Anbar og Irak i samarbejde med amerikanske styrker i 2006-2007.

PMU (The Popular Mobilization Units eller, på arabisk, al-Hashd al-Shaabi) er en paraplyorganisation, som indeholder mange gamle og nyoprettede shiamuslimske paramilitære militser, som kæmper mod DAISH. Organisationen blev oprettet af den tidligere premierminister, al-Maliki, som et resultat af en religiøs opfordring fra den øverste shiamuslimske leder i Irak, al-Sistani, i 2014. PMU er officielt under lederskab af regeringen, men fører i stor stil en autonom kamp mod DAISH og anses som mere effektiv og stærkere end de irakiske sikkerhedsstyrker.

Iran har igennem historien haft stor indflydelse på den shiamuslimske befolkning i Irak. Denne indflydelse og støtte, som blandt andet indebærer våben, træning og andet materiel, er vokset de seneste år i forbindelse med de shiamuslimske militseres tilsvarende voksende indvirkning i kampen mod DAISH.

Stammer i Irak

Irak er et stammesamfund bestående af cirka 150 stammer (ashira), som kan inddeles i stammesammenslutninger (qabila). Loyaliteten inden for hver stamme er meget stor og går også på tværs af etniske og religiøse skel. Det anslås, at et flertal af irakerne er medlem af en af disse 150 stammer, som i kølvandet på den amerikansk ledede invasion i 2003 har fået stor indflydelse i dagens Irak.

Foruden påvirkning af og indflydelse i det officielle politiske system har stammerne fungeret som et socialt sikkerhedsnet i tider, hvor staten har været svag. Gennem tiden har der i Irak været et svingende niveau af tillid og magtforhold mellem stammerne og det statslige politiske system. Derfor er mange af militserne også funderet i stammerne.

Forholdene internt mellem stammerne er blandt andet også et spørgsmål om magtbalance mellem de forskellige grupperinger. Denne magtbalance eller hierarki og status skaber ofte rammerne og mulighederne for det enkelte individ i relation til job og karriere.

- I Anbarprovinsen er Nimrawistammen og Albu Nimrstammen særlig indflydelsesrige.

Økonomi

Olieindustrien dominerer Iraks økonomi, og mere end 90 procent af landets indtægter kommer fra olie. Krigen mellem Iran og Irak påvirkede olieeksporten negativt, og den blev yderligere påvirket af den første Golfkrig og de efterfølgende sanktioner i 1990'erne. I 1996 tillod en FN-aftale, at Irak kunne eksportere olie for første gang siden 1990. I 2002 var olieproduktionen 70 procent af, hvad den var i 1970'erne. Efter den anden Golfkrig i 2003 (Irakkrisen) vendte produktionen forholdsvis hurtigt tilbage til 2002-niveau, og efter 2012 er olieproduktionen steget yderligere.

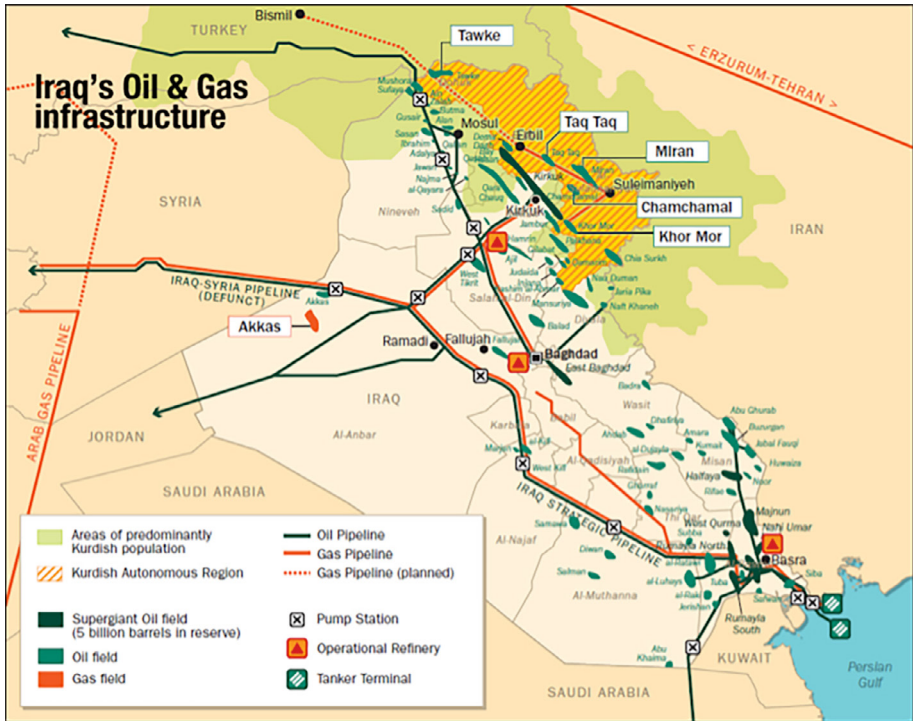
Foruden olieproduktion har Irak en lille industriel sektor, der inkluderer fødevarerindustri og produktion af kemikalier, tekstiler, konstruktionsmaterialer og metaller. Nye industrier inden for elektronik, gødning og raffineret sukker er også blevet etableret.

Landbrugssektoren optager cirka en tredjedel af arbejdsstyrken. De primære afgrøder er hvede, byg, ris, grøntsager, dadler (Irak er en af verdens største producenter af dadler) og bomuld. Man opdrætter også kvæg og får. Men sektoren producerer ikke nok til at brødføde Iraks befolkning og er blevet svækket grundet de mange år med krig og uroligheder i landet. Landbrugssektoren modtager kun begrænset støtte fra staten, og de fleste varer bliver importeret fra omkringliggende lande. Derudover har Irak en stor offentlig sektor, da den private sektor, af samme årsager som landbrugssektoren, er svækket.

Olie er som nævnt den primære eksportvare, mens fødevarer og medicin er de primære importvarer.

USA, Tyrkiet og Syrien er Iraks største handelspartnere.

Iraks olie- og gasindustri.

Kilde: <http://blogs.platts.com/2014/01/30/map-iraqs-oil-gas-infrastructure/>.

Foruden Iraks formelle økonomi, findes der også parallelt hermed, hvad der betegnes som en uformel økonomi. Den uformelle økonomi er den økonomi, som ikke er under statens kontrol og dermed lovreguleret og styret. Som følge af sanktionerne i 1990'erne og de efterfølgende konflikter i Irak har landet oplevet en stigning i omfanget af den uformelle økonomi. Uformel økonomi omfatter alt fra produktion fra små familielandbrug, hvor udbyttet sælges på et marked, til våben- og narkosmugling og korruption. Ofte udgør kvinder og børn en stor del af arbejdskraften i den uformelle økonomi. Da den uformelle økonomi er uden for statens kontrol, er det ofte meget vanskeligt at få et præcist billede af dens omfang. I konfliktramte samfund med en svag stat er den uformelle økonomi dog ofte omfangsrig. Den formelle og uformelle økonomi er forbundet med hinanden, hvor eksempelvis embedsmænd og politiske figurer er involveret i korruption inden for olieindustrien.

Sociale forhold – introduktion til den irakiske befolkning

Familiens betydning

Det irakiske samfund er udpræget kollektivistisk. Det vil sige, at storfamilien (der inkluderer fætre, onkler, tanter med videre) er samfundets grundenhed, og at familien har stor indflydelse på den måde, individet lever sit liv på. Familien er den institution, der yder finansiel og psykologisk støtte, og mange stoler mere på familien end på statslige institutioner, også i forhold til forretninger. Med kollektivets ansvar for eksempelvis forsørgelse og beskyttelse følger også krav og pligter for individet. Familiens krav er ofte ufravigelige, eksempelvis når det gælder valg af uddannelse og ægtefælle. Lydighed anses for at være et positivt træk ved individet, da det er tegn på, at man værdsætter det fællesskab, man er en del af. Dette gælder i højere grad for kvinder end for mænd. En persons loyalitet er derfor først og fremmest rettet mod familien. I kontrast vil en dansker typisk vurdere sig selv efter, hvad han eller hun selvstændigt har opnået, hvorimod en iraker vil fremhæve familiens ære og stolthed som noget, der er afgørende for anseelse i samfundet. I Irak afhænger individets status således i høj grad af den familie, denne er født ind i.

Kvinder og mænd tilhører hver deres undergruppe i samfundet og interagerer for det meste kun inden for familiens rammer. Stort set alle aktiviteter udspringer af familierammen, og alt, hvad individet gør, falder tilbage på familien. Det irakiske samfund er patriarkalsk, hvilket betyder, at faderen/den ældste mand er familiens overhoved og rollemodel, og mænd har generelt ansvaret for og bestemmer i udstrakt grad over kvinder. Ældre personer har generelt mere autoritet end yngre, og ældre kvinder kan blive taget med på råd i familieanliggender.

- **Hierarki og position er vigtigt, og mænd har højest status. Henvend dig til og hils derfor som det første altid på den højest rangerende eller ældste mand.**

De fleste kvinder er hjemmegående, men i byerne kan man oftere finde kvinder, der arbejder uden for hjemmet, hvilket den irakiske regering i 1980'erne opfordrede til på grund af tabstal blandt irakiske mænd i Iran-Irak-krigen. Derudover vil man også i storbyerne møde kvinder, som læser på universitetet og arbejder, blandt andet i den offentlige sektor. For eksempel består cirka en tredjedel af Iraks parlament af kvinder.

Ofte vil flere generationer bo under samme tag, og familien vil omfatte både fætre, bedsteførelde, onkler med videre. Nogle mænd har to eller flere hustruer. Efter giftemål vil et par ofte bo hos mandens familie, eventuelt sammen med mandens brødrers familie. Der er i praksis variationer i den måde, folk bor på, alt efter indtægt og/eller geografisk placering. I byen finder man kernefamilier, hvor resten af familien

kan bo lidt længere nede ad gaden. Drengébørn værdsættes generelt højere, fordi de på sigt forventes at bidrage til familiens økonomi.

Kvindens adfærd, som i den lokale kontekst opfattes som upassende, anses ofte som værende et resultat af for eftergivende mænd og kan gøre mere skade på familiens ære og anseelse end upassende adfærd blandt mænd. Derfor er sanktioner over for kvinder ofte skarpere, og begrænsninger for kvinders adfærd mere omfattende.

Ære og skam

Ære er af stor betydning for en iraker. Ære er et begreb, der findes i mange kulturer og bunder i en persons, families eller folkegruppens oplevede værdi af ære. Beslægtede begreber er hæder, anseelse, værdighed og respekt. Ære er ofte knyttet til ejendom, bedrifter, status eller position og har til formål at opretholde en persons eller families placering i samfundsstrukturen. Det modsatte af ære er skam og kaldes ofte også 'at tabe ansigt'. En person taber ansigt, når denne har gjort eller været udsat for noget, der i den lokale kontekst opfattes som skamfuldt, og som kan falde tilbage på det fællesskab, personen tilhører.

Inden for de irakiske sikkerhedsstyrker manifesteres dette, ved at irakiske soldater gerne vil gøre deres arbejde godt og således ikke ønsker at tabe ansigt. Foruden ære inden for militæret hænger den irakiske soldats ære dog også sammen med familiens. Derfor er den irakiske soldat ikke nødvendigvis kun soldat for at kunne forsvare nationalstaten og dens værdier, men lige så meget for at kunne brødføde familien og dermed opretholde dens ære.

Kritik, også i vores forståelse af konstruktiv kritik, kan, i en irakisk kontekst, opfattes som en fornærmelse og betyde, at en iraker kan tabe ansigt udadtil i en offentlig sammenhæng. Kritik, uanset om den er berettiget og konstruktiv eller ej, kan således blive betragtet som en krænkelse af en mands ære eller en personlig fornærmelse – især i et offentligt forum.

Irakere vil ofte gerne undgå at stå i en situation, hvor de har det fulde ansvar for noget. Med det fulde ansvar følger muligheden for, at noget går helt galt, og personens ære dermed krænkes, hvorfor man i irakisk kontekst ofte foretrækker at dele ansvar.

- Hvis du vil give kritik, så vær særlig opmærksom på den irakiske rangorden, idet kritik af en overordnet foran underordnede kan blive opfattet som særdeles krænkende af irakerens offentlige ære og fremtoning. Det anbefales at gøre dette i et lukket rum, under fire øjne uden 'tilskuere'. På denne måde undgår man at krænke en mands ære, idet hans offentlige fremtræden og gode rygter bevares intakt. Overvej leveringen af kritikken.
- Vær dog ikke bange for at give kritik af en gruppe af lige mænd, for eksempel en gruppe menige irakiske soldater. Overvej leveringen af kritikken, men husk på, at konstruktiv kritik også forventes fra en instruktør.

Køn

Irakiske kvinder spiller ofte en mere underordnet rolle i det offentlige rum end mænd og er, med forbehold for regionale variationer, overvejende henvist til en rolle inden for familiens rammer, hvor de er ansvarlige for alle omsorgsopgaver. Kvinder besidder generelt ikke lederposter, med undtagelse af traditionelle kvindeerhverv såsom sygepleje og undervisning af børn. Mænd forventes at være stærke lederfigurer og forsørge hele familien. Hvor huset er kvindens område, vil manden ofte opholde sig uden for hjemmet, og derfor dominerer mænd gadebilledet. Når kvinder går ud, er de konservativt klædt, ofte med hovedtørklæde og mørkt, løsthængende tøj, der dækker både arme og ben.

Når der er fremmede på besøg i hjemmet, vil kvinder ofte opholde sig i tilstødende rum og spise sammen med andre kvinder frem for mandlige gæster. Det er vigtigt at respektere kvinders privatliv og den beskyttelse, de nyder, mod pinlige og upassende situationer. Hvis en kvinde kommer ind i rummet, er det kutyme, at mændene rejser sig. 'Æresdrab', hvor kvinden bliver dræbt af et mandligt familiemedlem på grund af begrundet eller ubegrundet mistanke om seksuelle relationer til en mand uden for ægteskabet, forekommer ifølge Amnesty ikke sjældent i Irak og retsforfølges ofte slet ikke. Ifølge gældende irakisk straffelov kan en dømt morder få reduceret sin straf til seks måneders fængsel, hvis han argumenterer for, at mordet blev udført med 'ærefulde motiver', altså hvor familiens ære og rygter beskyttes.

- **I missionsområdet kan seksuelle tilnærmelser forekomme. Såfremt dette finder sted, skal man blot på en høflig og respektfuld måde lade forstå, at man ikke er interesseret.**

Den irakiske straffelov tillader mænd at afstraffe deres koner, hvis formålet er disciplinering inden for de rammer, den islamiske lov foreskriver. En undersøgelse udført af WHO i 2008 viste, at 83 procent af irakiske kvinder bliver udsat for strengt kontrollerende adfærd fra deres ægtemænd. Undersøgelsen viste endvidere, at

tvangsægteskaber er hyppige. Vær opmærksom på, at du kan opleve situationer, hvor du kan føle dig kompromitteret på dine egne værdier.

Gæstfrihed, besøg og møder

Gæstfrihed over for fremmede rejsende er en tradition, der er dybt rodfast hos irakere generelt og især hos beduiner i ørkenen (der er cirka 1,5 millioner tilbage i Irak). I udgangspunktet må gæstfrihed ikke afvises (eller misbruges). De stærkeste sociale relationer blandt irakere siges at være med familien samt med gæsten. En beduinværts gæstfrihed (og dermed ære) siges at kunne måles på, hvor fedtet hans teltdug er, da gæster tørrer hænder i den efter måltidet. Ifølge traditionen kan en gæst bo i ens hjem i op til tre dage, uden man spørger dem, hvorfor de er der, eller hvornår de rejser videre. Gæsten bevæertes med mad, drikke, husly og får tildelt den bedste plads i huset (længst væk fra døren eller til højre for værten). Gæsten får også hjælp til sin videre rejse, og mange irakere vil stadig i dag følge gæster lidt på vej. Således vil butiksejere nogle gange følge deres kunder et par gader. Beskyttelsen og gæstebuddet forventes gengældt, da man har forpligtet hinanden ved at dele 'brød og salt'. Traditionen bunder formentlig i, at ørkenen var/er et ubarmhjertigt og udsat sted, hvor kontakt med mennesker og dermed nyheder og beskyttelse var særdeles værdsat. Dette gæstfrihedsbegreb findes også blandt de irakiske sikkerhedsstyrker, hvor de danske soldater mødes med irakerne i en militær kontekst.

Derfor gælder følgende anbefalinger for mødet med en irakisk samarbejdspartner:

- Kom ikke for tidligt. Kom til tiden eller senere. Der bliver højst sandsynligt serveret te.
- Mange folk er bange for det 'onde øje' både hos sig selv og andre. Det onde øje opstår, når en person, måske uforvarende, kommer til at ønske sig og derved misunde en genstand. Det onde øje kan medføre, at ejeren af tingene bliver ramt af uheld. Overtro er i øvrigt udbredt. Hvis du gerne vil komplimentere en iraker, for eksempel når han viser dig et billede af sine børn, så husk at sige ordet 'mesh-allah'. Det er et skjold, der værner mod det onde øje.
- Lad være med at kigge på dit ur eller signalere, at du har travlt. Sørg for at have god tid, hvis muligt. I en irakisk kontekst tager det tid at lære hinanden at kende og opbygge tillidsfulde relationer.
- Forsøg at hilse og takke med de arabiske gløser, du kender. Selvom de er basale, bliver de oftest værdsat og demonstrerer din imødekommenhed og villighed til at navigere i deres kultur.

- Irakere vil generelt gerne smalltalke, inden den egentlige dagsorden diskuteres. Undgå derfor at blive fornærmet, såfremt irakeren viser stor interesse for din sociale og personlige baggrund. Medbring eventuelt egne familie billeder, som du kan vise frem. Vær dog altid bevidst om, hvor meget du ønsker at dele, også ud fra et sikkerhedsmæssigt synspunkt.
- I den arabiske kultur anses det for at være respektløst at tale om eller vise billeder af sin kone. Dette gøres kun inden for tætte og familiære kredse. Børn er til gengæld et godt og vellidt samtaleemne.
- Samtale og samvær er i en irakisk kontekst tegn på, at man er ved at opbygge forståelse for, hvem man har med at gøre, og denne forståelse baner vejen for egentlige aftaler, som sagtens kan være mundtlige aftaler/kontrakter. Underskrifter betyder i en irakisk kontekst mindre end i en dansk kontekst.
- Vær opmærksom på dit kropssprog. Det afslører din holdning.
- Hils først på den ældste i en forsamling eller et lokale.
- Hold øjenkontakten uden at nidstirre din samtalepartner.
- Fysisk kontakt i forbindelse med et møde er et tegn på agtelse. Dette gælder både håndtryk, omfavelse og kindkys. Dog alene blandt mænd. Lad den irakiske mand tage initiativ til omfavelse og kindkys.
- Det er ikke unormalt, at to mænd går hånd i hånd. Det er et tegn på venskab.
- Undgå at forvente, at en iraker har samme tidsopfattelse, som vi har i Danmark. En aftalt tid er en retningslinje – et cirkatidspunkt. Ankom selv til tiden, men ikke for tidligt.

Mentor- og træningsvirksomhed

Under disse aktiviteter kommer man ofte meget tæt på irakere og skal her forsøge at rådgive og undervise i en anden kulturel kontekst, end man er vant til hjemmefra. Her er det hele tiden vigtigt at indtænke den irakiske kulturelle kontekst i den måde, hvorpå man i praksis gennemfører sin mentor- og træningsvirksomhed. Nedenfor følger råd og opmærksomhedspunkter.

- Der skal gives hånd, hver gang man hilser på en anden mandsperson. Giv aldrig hånd til en kvinde, medmindre hun selv giver hånd først.
- Irakere vil gerne stå meget tæt på den person, de taler med. Forsøg at undgå at rykke baglæns. Lad dig ikke irritere eller provokere af nærgående personer.
- Tag solbriller af, når du taler med folk.
- Vær opmærksom på, at et ja ikke altid har samme betydning som i Danmark. Hvis man spørger en iraker direkte i eksempelvis en træningssituation, om budskabet er forstået, vil irakeren generelt altid svare ja. Dette gøres for at

undgå at udstille offentligt, at han mangler viden, og derved for at undgå at tabe ansigt over for kollegaer.

- Undlad at sige noget på engelsk, som du ikke ønsker lokale skal vide, da relativt mange irakere forstår engelsk.
- En iraker ser en ven som en, der vil gøre alt for at hjælpe ham. Derfor er det meget uhøfligt direkte at afvise en anmodning om hjælp eller støtte. Lov ikke noget. Sig i stedet for, at du vil undersøge sagen og se, hvad du kan gøre, men udtryk din tvivl om et positivt resultat.
- Vær opmærksom på dit publikum, når du giver kritik.
- Vær opmærksom på en udstrakt håndflade eller fodsål. Kan blive opfattet som respektløst over for dem, man taler med, og er et tegn på, at du føler dig overlegen i forhold til dem.
- Irakere vil meget nødtigt sige 'nej' direkte. De søger så vidt muligt altid at afslå høfligt.
- Alle elsker komplimenter, men hav det onde øje in mente, og undgå at sætte irakeren i forlegenhed. Husk at sige 'mesh-allah' for at skærme mod det onde øje.
- Undlad at pege på personer med fingre eller andre objekter. Undlad at anvende 'o.k.-håndtegnet' (cirkel dannet af tommel- og pegefinger). Det opfattes som uanstændigt.

Generelt er irakere meget nysgerrige og åbne. Vær ikke bange for at tale om forskellige emner, både om familieforhold, religion, tjenesten, kvinder, alkohol og andre personlige emner. Gør derfor ligesom hjemme i en dansk kontekst: Læs personen, og find ud af og vurder, hvad du kan tillade dig at tale med ham eller hende om. Brug din mavefornemmelse, og vær ikke bange for spontanitet og vittigheder. Vi har flere ligheder med irakerne, end du måske går og regner med.

Den danske kvindelige soldat

Kvindelige soldater vil, på grund af deres fremmede kultur, ikke blive opfattet på samme måde af de irakiske mænd, som de opfatter irakiske kvinder. I en militær kontekst og som repræsentant for det danske forsvar vil kvindelige soldater ofte blive behandlet ligesom deres mandlige kollegaer. Det vil sige, at de irakiske mænd for det meste giver hånd og tiltaler kvindelige soldater på lige fod med deres mandlige kollegaer. Det er en god idé for kvinder at have en ring på, også selvom de ikke er gift. Dermed undgår man mulige tilnærmelser fra irakiske soldater. Vær imødekomende uden at gå på kompromis med egne værdier og opgaveløsning. For eksempel vil de irakiske soldater sandsynligvis gerne tage billeder af sig selv sammen med kvindelige soldater. Vurder, i hvilket omfang dette skal tillades, og stå fast ved din beslutning. Tænk også over din fremtoning på den amerikanske/danske base, da der utvivlsomt allerede bliver lagt ekstra mærke til dig som kvinde.

Nyttige links

Herunder listes enkelte nyhedssider, der tilbyder information på engelsk. Hvis muligt, anbefales det selv at søge efter lokale nyhedsmedier, der kan give dybere indsigt i de lokale forhold.

Lande profiler:

<http://www.odci.gov/cia/publications/factbook/geos/iz.html>

<http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/6804.htm>

<http://www.arab.net/iraq/>

Bøger:

Simonsen, Jørgen Bæk (1994): Politikens Islamleksikon. Politikens Forlag.

Mansfield, Peter (1979): The Arabs. Penguin Books.

Statsinstitutioner/ministerier:

Udenrigsministeriet om Irak: <http://www.um.dk/udenrigspolitik/irak/index.asp>

USA's udenrigsministerium om Irak: <http://www.state.gov/p/nea/ci/c3212.htm>

USA's forsvarsministerium om Irak: <http://www.defendamerica.mil/>

CIA World Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/index.html>

Arabiske aviser:

Al-Hayat, med base i London: <http://english.daralhayat.com>

Daily Star, Beirut: <http://www.dailystar.com.lb>

Al-Jazeera, Doha: <http://www.aljazeera.net> (arabisk)

Arab News, med base i London: <http://www.arabnews.com/>

Iraqi News: <http://www.iraqinews.com/tag/anbar/> (engelsksproget irakisk nyhedsside. Dækker bredt om irakiske forhold, herunder politik, sikkerhed, kultur, underholdning etc. Ved at søge på Anbar kan man finde relevant information om provinsen. Der kan også søges på for eksempel Ramadi, Fallujah etc.)

Al-Jazeera: <http://www.aljazeera.com> (engelsksproget og anerkendt nyhedsside med fokus på Mellemøsten)

Al Arabiya News: <http://english.alarabiya.net/> (engelsksproget og anerkendt nyhedsside med fokus på Mellemøsten)

Landeprofiler og sprogræning:

FAMiliarization: <https://famdliflc.lingnet.org/productList.aspx?v=language> (kulturel information om regionen og befolkningen. I venstre side vælges sproget 'Iraqi' for gennemgang af ord og sætninger på det pågældende sprog. Ord og sætninger er kategoriseret under emner som tal, instruktioner, militære grader etc., således at det er let at finde frem til relevante oversættelser. Lydfiler er tilknyttet, så det er muligt at høre den korrekte udtalelse)

Øvrige:

The Economist: <http://www.economist.com/countries/Iraq/>

National Geographic: <http://www.nationalgeographic.com/iraq>

Global Security: <http://www.globalsecurity.org>

Institut for Sprog og Kultur

Forsvarsakademiet
Svanemøllens Kaserne
Ryvangs Allé 1 • 2100 København Ø.
Tlf.: 7281 7000 • www.fak.dk